

LAURA LIPPMAN

*The New
York Times*
bestseleris

Geriausia
2019 m.
*Washington
Post*
knyga

MOTERIS EŽERĖ

Psichologinis trileris

GYVA BUVAU KLEO ŠERVUD.
MIRUSI TAPAU EŽERO MERGELE

TYTO ALBA

LAURA LIPPMAN

MOTERIS EŽERE

Psichologinis trileris

Iš anglų kalbos vertė
Daumantas Gadeikis

VILNIUS 2020

Laura LIPPMAN
LADY IN THE LAKE
William Morrow,
New York, 2019

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

Šį leidinį draudžiama atgaminti bet kokia forma ar būdu, viešai skelbti, taip pat padaryti viešai prieinamą kompiuterių tinklais (internete), išleisti ir versti, platinti jo originalą ar kopijas: parduoti, nuomoti, teikti panaudai ar kitaip perduoti nuosavybėn.

Draudžiama šį kūrinį, esantį bibliotekose, mokymo įstaigose, muziejuose arba archyvuose, mokslinių tyrimų ar asmeninių studijų tikslais atgaminti, viešai skelbti ar padaryti visiems prieinamą kompiuterių tinklais tam skirtuose terminaluose tų įstaigų patalpose.

Lady in the Lake
Copyright © 2019 by Laura Lippman. All rights reserved
© Daumantas Gadeikis, vertimas į lietuvių kalbą, 2020
© „Tyto alba“, 2020

ISBN 978-609-466-487-8

Mačiau tave vieną kartą. Mačiau tave, o tu matei mane, nes pastebėjai mano žvilgsnį, pastebėjai stebint tave. Pirmyn atgal, pirmyn atgal. Dailios moterys taip jau daro. Suremia žvilgsnius, paskui nužvelgia viena kitą nuo galvos iki kojų. Iš pirmo žvilgsnio supratau, kad niekada neabejojai esanti išvaizdi ir tebeturėjai įprotį nužvelgti kambarį norėdama įsitikinti, kad esi gražiausia jame. Daireisi po žmonių minią ant šaligatvio, ir tavo žvilgsnis užkliuvo už mano, – vos akimirka, – tuoj pat jį nusukai. Pamatei mane, suskaičiavai taškus. Kas laimėjo? Nujaučiu, kad karūną įteikei sau, nes matei negrę, ir dar nepasiturinčiau. Keista, kad gyvūnų karalystėje yra priešingai. Patinas stengiasi pasirodyti prieš moterį, pakerėti ją savo dailiomis plunksnomis ar vešliais karčiais, visada stengiasi nustelbti kitus vyrus. Kodėl žmonės elgiasi priešingai? Visiška nesąmonė. Vyrams mūsų reikia labiau nei mums jų.

Tą dieną tu buvai mažuma, buvai mūsų rajone, ir beveik visi aplinkiniai būtų pasirinkę mane. Jaunesnę, aukštesnę, dailiau sudėtą. Galbūt net tavo pačios vyras Miltonas. Viena priežasčių, kodėl iš pradžių tave pastebėjau, buvo ta, kad stovėjai su juo. Dabar jis atrodė visai kaip jo tėvas, vyriškis, kurį prisiminiau gana meiliai. Apie Miltoną to paties nepasakyčiau. Iš to, kaip susirinkusieji būriavosi apie jį ant bažnyčios laiptų, tapšnojo per nugarą, spaudė ranką, spėjau, kad mirė jo tėvas. O iš to, kaip

žmonės laukė pareikšti užuojautą, supratau, kad Miltonas yra aukštas šulas.

Per daugelį metų, kuriuos gyvenau netoli tos vietos, taip ir neišmokau tarti jos pavadinimo, su visais tais papildomais priebalsiais. Man jis skambėjo kaip tariamas komiko, kurį matėte per „Edo Salivano šou“, kalbantį su keistu akcentu.

Bažnyčia buvo už kvartalo nuo parko. Parko, ežero ir fontano. Ar ne įdomu? Tą popietę tikriausiaiėjau į Druidų Kalvos parką aplinkiniu keliu, rankinėje nešiausi knygą. Ne todėl, kad baisiai mėgčiau gamtą, bet mūsų bute gyveno aštuoni žmonės – mano tėvas ir mama, sesuo ir du broliai, du mano berniukai ir aš, – todėl ten niekada nebuvo nė akimirkos ramybės, kaip pasakytų mano tėvas. Įsimesdavau į rankinę knygą – Džinos Pleidi ar Viktorijos Holt – ir tardavau: „Einu į biblioteką“, o mamai širdis neleisdavo atsakyti ne. Ji niekada nesmerkė manęs už tai, kad rinkausi niekam tikusius vyrus ar kad vis sugriždavau namo it duktė paklydėlė. Buvau pirmasis vaikas, jos mylimiausia. Bet ne tokia mylima, kad leistų padaryti ir trečių klaidą. Mama spaudė mane grįžti mokytis, tapti sesele. Sesele. Neįsivaizdavau, kaip galėčiau dirbti darbą, kur reikia liesti žmones, kurių nenori liesti.

Kai namuose visko per daug susikaupdavo, kai pasidarydavo per daug kūnų ir balsų, eidavau į parką ir vaikščiodavau takeliais, gerdavau tylą, prisėsdavau ant suoliuko ir užsimiršdavau senosios Anglijos laikuose. Vėliau žmonės sakė, kad buvau baises žmogus, išsikrausčiau gyventi viena, palikusi savo vaikelius pas senelius, bet aš galvoju apie juos. Man reikėjo vyro, ir ne šiaip bet kokio vyro. To išmokė mano berniukų tėvai. Turėjau susirasti tokį vyrą, kuris mumis pasirūpintų, visais mumis. Tam man reikėjo kurį laiką pabūti vienai, net jei turėjau gyventi su drauge Letiša, kuri praktiškai vedė kursus, kaip įtikinti vyrus už viską mokėti. Mano

mama tikėjo, kad kai ruošį pelei sūrį, turi pasistengti, kad jis bent šiek tiek žadintų apetitą. Nupjaustyk pelėsį, arba padėk į spąstus taip, kad pelėsis būtų ant nematomos pusės. Turėjau atrodyti gerai, turėjau atrodyti taip, lyg nesukčiau dėl nieko galvos, ir neįsivaizdavau, kaip galėčiau tai daryti gyvendama sausakimšame šeimos bute Aukentolio Terasų rajone.

Na, gerai, gal ir įsivaizdavau, kaip įsidarbinčiau ten, kur reikia liesti žmones, kurių nenori liesti.

Bet kuri moteris to nedaro? Spėju, kad ir pati taip darei, kai ištekėjai už Miltono Švarco. Nes niekas neįsimylėtų pasakose aprašyta meile to Miltono Švarco, kurį kadaise pažinojau.

Tai nutiko – prisimenu datas, jei sugebu atsekti, kokio amžiaus tada buvo mano vaikučiai, – 1964 metais, buvo vėlyvas ruduo, ore tvyrojo žvarbos užuomina. Dėvėjai paprastą, juodą skrybėlaitę plokščiu viršum, be šydo. Galiu lažintis, kad žmonės sakė, jog atrodai kaip Džekė Kenedi. Galiu lažintis, kad tau tai patiko, nors pati ir numodavai ranka juokdamasi, tarsi klaustum „kas, aš?“ Vėjas vos vos kedeno tau plaukus, buvai išsitepusi juos šelaku. Vilkėjai juodą paltą kailiu pamušta apykakle ir rankogaliais. Patikėk manim, prisimenu tą paltą. O Miltonas buvo kaip iš akies luptas tėvas, tik tada supratau, kad kai buvau maža, senasis ponas Švarcas buvo visai jaunas ir visai dailus. Kai buvau maža mergaitė ir jo parduotuvėje pirkau saldainius, maniau, kad jis yra senas. Nebuvo nė keturiasdešimties. Dabar man dvidešimt šešeri, o Miltonas turėjo būti beveik keturiasdešimties; tu stovėjai su juo, ir niekaip neįstengiau liautis galvoti, kokią dailią jis susirado moterį. Svaresčiau, gal ir pats dabar yra malonesnis. Žmonės keičiasi, tikrai, tikrai. Aš pasikeičiau. Tik niekas to niekada nesužinos.

Ką matei tu? Nepamenu, kaip buvau apsirengusi, bet galiu spėti. Paltu, per plonu net tai šiltai dienai. Tikriausiai iš bažnyčios

labdaros, todėl buvo apsvėlęs pūkeliais ir apdribę, apspurusiu pakraščiu. Aptrinti bateliai nuspardytais kulniukais. Tavo bateliai buvo juodi ir blizgantys. Mano kojos buvo plikos. Tu mūvėjai kojines, kurios kone raibuliavo.

Žiūrėdama į tave, supratau gudrybę: norėdama susirasti pinigą vyrą, turėsiu atrodyti taip, lyg man nereikėtų pinigų. Turėsiu susirasti darbą tokioje vietoje, kur arbatpinigius palieka sulankstomais pinigais, o ne ant stalo pažeriamu metalu. Bėda ta, kad tokios įstaigos nesamdė negrų, bent jau ne padavėjomis. Vieną kartą, kai įsidarbinau restorane, ploviau indus, įstrigusi gale, toli nuo paliekamų arbatpinigių. Geriausi restoranai nesamdė moterų aptarnauti staliukų, net jei jos baltosios.

Reikėjo būti išradingesnei, susirasti darbą tokioje vietoje, kur galėčiau sutikti vyrų, perkančių merginoms dalykėlių, kurie padarytų mane patrauklesnę, kurių statymai didesni, kurie leistų man kilti vis aukščiau. Žinojau, ką tai reiškia, ką turėčiau daryti mainais už tas dovanas. Nebebuvau mergaitė. Tai įrodo du turimi vaikai.

Taigi, kai pamatei mane, – kad pamatei, esu tuo tikra, mūsų žvilgsniai susitiko, sustingo, – matei mano nutriušusius drabužius, bet taip pat matei žalias akis, tiesią nosį. Veidą, pelniusį man mano pravardę, nors vėliau sutiksiu vyrą, kuris sakė, kad jam priminiau kunigaikštienę, ne imperatoriene, kad turėčiau vadintis Elena. Sakė, toks vardas man tikty, nes buvau ganėtinai graži, kad sukelčiau karą. Ir nejau to nepadariau? Nežinau, kaip dar tai galima pavadinti. Galbūt ne dideliu karu, bet vis tiek karu, kuriame vyrai stoji vieni prieš kitus, sąjungininkai tapo priešais. Ir viskas dėl manęs.

Per vieną akimirką man parodei, kur norėjau keliauti ir kaip ten galėjau patekti. Turėjau dar vieną progą. Dar vieną vyrą.

Tą dieną neįsivaizdavau, kad mūsų keliai kada dar susikirs, kad ir kokia maža kartais atrodytų Baltimorė. Buvai tik moteris, ištekėjusi už bjauraus, vaikystėje mane engusio paauglio, o dabar tas bjaurus berniūktis buvo išvaizdus vyras, laidojantis savo tėvą. „Man reikia tokio vyro, – pamaniau. – Savaimė suprantama, ne baltojo vyro, bet vyro, kuris galėtų man nupirkti paltą su kailiu pamušta apykakle ir rankogaliais, vyro, kuris pelnytų aplinkinių pagarbą. Moteris tėra verta tiek, kiek vertas vyras jai prie šono.“ Išgirdęs iš mano lūpų tokius žodžius, tėvas būtų skėlęs antausį, privertęs rasti ir atmintinai išskalti visas Biblijos eilutes apie tuštybę ir puikybę. Bet aš taip mažiau ne iš tuštybės. Man reikėjo vyro, kuris padėtų pasirūpinti mano berniukais. Pasiturinčiam vyrui reikia gražios moters. Štai ką supratau tą dieną. Tu buvai šalia, kad paguostum Miltoną, padėtum jam palaidoti savo tėvą, bet taip pat bylojai apie jo darbą ir sėkmę. Negaliu patikėti, kad po metų jį palikai, bet mirtis neretai pakeičia žmones.

Dievai žino, mano mirtis mane pakeitė.

Gyva buvau Kleo Šervud. Mirusi tapau Ežero Mergele, bjauriu, sudarkytu padaru, kurį ištempė iš fontano ten mirkusį ne vieną mėnesį, visą šaltą žiemą ir permainingą, užsispyrusį pavasarį, beveik iki pat vasaros. Veido nebebuvo, buvo pradingę ir daug kūno.

Ir niekam nerūpėjo, kol nepasirodei tu, nedavei man tos kvailos pravardės, neėmei belstis į duris ir įkyrėti žmonėms, lankytis ten, kur neturėjai. Niekam nerūpėjo, išskyrus mano šeimą. Buvau spalvotoji mergina, nuėjusi į pasimatymą su netinkamu žmogumi ir daugiau nebematyta. Pasirodei mano pasakojimo pabaigoje ir pavertei ją savojo pradžia. Madlena Švarc, kodėl taip padarei? Kodėl negalėjai pasilikti savo nuostabiuose namuose ir neblogoje santuokoje, palikti manęs fontano dugne? Ten buvau saugi.

Visiems buvo saugiau, kol buvau ten.

MEDE

1965 metų spalio

– Kaip – tu pakviete vakarieniškos Volasą Raitą?

Medė Švarc panoro susigražinti klausimą, vos šis nusprūdo jai nuo liežuvio. Medė Švarc nesielgė kaip moterys iš televizijos laidų ir dainų. Ji nei zirzė, nei rezgė pinklių. Jai nereikėjo išgirsti Džeko Džonso dainos, kad vakare, prieš vyrui įeinant pro duris, prisimintų pasitaisyti šukuoseną ir makiažą. Medė Švarc didžiavosi esanti nepajudinama. Paskutinę akimirką pakviesi į namus savo bosą? Pasirodysi su dviem niekada anksčiau neminėtais pusbroliais iš Toledo, pareisi su senu mokyklos draugu? Medė buvo visada pasiruošusi iššūkiui. Savo namų ūkį ji valdė panašiai, kaip jos mama valdė savąjį, apsikriai ir viską organizuodama be menkiausių pastangų – bent jau taip atrodė.

Kitaip nei jos mama, Medė šiuos namų ruošos stebuklus pasiekė negailėdama pinigų. Miltono marškiniai keliavo į geriausią skalbyklą Šiaurės Baltimorėje, nors ji buvo už daug kilometrų nuo jos įprastinių maršrutų. (Ji nuveždavo, jis pasiimdavo.) Dukart per savaitę ateidavo namų tvarkytoja. Medės „garsiosios“

mielinės bandelės buvo kepamos iš paruoštos tešlos, jos šaldiklis buvo pilnas gaminių. Ambicingiausiems Švarcų vakarėliams, atvirų durų Naujųjų metų šventei Miltono bendradarbiams iš teisės kontoros ir spontaniškam pavasario vakarėliui, kuris buvo toks sėkmingas, kad jautėsi įsipareigoję pratęsti tradiciją, Medė pasitelkdavo maisto tiekėjus. Pastarasis vakarėlis žmonėms ypač patiko, nuoširdžiai laukdami kalbėjo apie jį ištistus metus.

Taip, Medė Švarc mokėjo priimti žmones, todėl mielai to imdavosi. Ji ypač didžiavosi savo gebėjimu surengti vakarienę beveik be įspėjimo. Net kai ne itin džiaugdavosi dėl kurio svečio, niekada neniurzgėdavo. Tad Miltonas visai pelnytai nustebo, tą vėlyvą spalio popietę išgirdęs jos irzlų toną.

– Maniau, apsidžiaugsi, – tarė jis. – Jis yra, na, garsokas.

Medė greitai persiorientavo.

– Nekreipk į mane dėmesio, tiesiog sunerimau, kad jis pratęs prie ištaigingesnio maisto nei to, ką sugebėsiu taip greitai paruošti. Bet gal pavyktų jį sužavėti netikru zuikiu ir bulvių apkepu? Juk kai esi Volasas Raitas, valgai vien omarų apkepą ir Dianos kepsnius.

– Jis sako, kad šiek tiek tave pažįsta? Iš mokyklos laikų.

– Ak, mus skyrė *daug* metų, – atsakė Medė, žinodama, kad dosnūs jos vyras spės, jog tai Volasas Raitas vyresnysis.

Iš tiesų jis buvo dvejais metais jaunesnis, mokėsi klase žemiau Parko mokykloje, – ir daug laiptelių žemiau socialinėje mokyklos hierarchijoje.

Tada jis buvo Volis Veisas. Šiandien vargiai galėjai beįsijungti „WORLD-TV“, kad nepamatytum šmėžuojančio Volaso Raito. Jis vedė popietės žinių laidą, joje kalbino per Baltimorę keliaujančias garsenybes, taip pat vedė „Raitą naktį“, gana naują vakaro laidą, per kurią išklausedavo vartotojų skundus. Pasta-

ruoju metu visų mylimam „WOLD“ vedėjui Harviui Patersonui paėmus retą laisvą vakarą jį pavaduodavo Volasas.

Ir nors tai turėjo būti uoliai saugoma, vidinė „WOLD“ paslaptis, Volis taip pat vaidino nebylų valkatą, vedantį „Donadijų“, įrašytą animacinių filmų laidą, rodomą šeštadieniais. „Donadijus“ buvo nekūrybingas Baltimorės atsakymas į klouno Bozo laidą, jis niekada nekalbėjo, o valkatos veidas slėpėsi po daugybe dažų sluoksnių. Bet Medė permatė maskuotę, kai Setas žiūrėdavo laidą būdamas mažesnis.

Dabar Setas mokėsi priešpaskutinėje klasėje. Medė jau daug metų nežiūrėjo „Donadijaus“ ar „WOLD“ televizijos. Ji mieliau rinkosi WBAL, populiariausią stotį.

– Jis malonus vyrukas, tas Volasas Raitas, – kalbėjo Miltonas. – Visai nepasipūtęs. Sakiau tau, su juo žaidžiame vienas prieš vieną naujajame teniso korte, Kros Keiso rajone.

Miltonas mėgo švaistytis vardais ir buvo gana lėkštas, kad galimybė žaisti tenisą su televizijos veikėju jam padarytų įspūdį, – net jei tas veikėjas dėl savito baritono buvo vadinamas Vidurdienio Rūku. Mielasis įžymybės sužavėtas Miltonas. Medė negalėjo skųstis dėl jo polinkio garbinti iškilias asmenybes, turint omeny, kaip jai tai buvo paranku. Net ir po aštuoniolikos metų santuokos vis dar pasitaikydavo akimirkų, kai jis atvirai spoksodavo į ją, tarsi pats nesuprastų, kaip sugebėjo iškovoti tokį prizą.

Medė jį mylėjo, tikrai tikrai, jie gyveno darniai, ir nors moteris viešai skundėsi, kaip ir buvo tikimasi, kad po dvejų metų jų vienturtis sūnus išvažiuos studijuoti koledže, iš tiesų be galo to laukė. Ji jautėsi, lyg gyventų vienoje iš tų Seto pradinėje mokykloje pastatytų – gerai, kalbėkime atvirai, jos pastatytų – dioramų batų dėžutėje, o dabar kas būtų nukėlę jos dangtį ir imtų byrėti

sienos. Pastaruoju metu Miltonas pradėjo mokytis skraidyti, paklausė jos, ką mananti apie antrus namus Floridoje. Ar jai patinka Atlanto pakrantė, ar Meksikos įlankos? Boka ar Neipsas?

„Ar tai vieninteliai mūsų pasirinkimai? – Medė pagavo save mąstant. – Dvi Floridos pusės? Pasaulis tikrai yra didesnis.“ Bet ji tik atsakė, kad tikriausiai labiau patiktų Neipsas.

– Pasimatysim netrukus, mielasis.

Ji padėjo telefoną ir leido sau išleisti sulaikytą atodūšį. Buvo vėlyvas spalio, pagaliau baigėsi Dešimt atgailos dienų. Jai nusibodo užiminėti svečius, erzino nuolatiniai jos rutiną blaškantys trikdžiai. Roš Hašana ir Jom Kipuras turėjo būti metas apmąstyti ir įvertinti savo gyvenimą, bet Medė nebeprisiminė, kada galėjo pasimelsti prieš valgydama. Pagaliau į namus grįžo ramybė, o dabar Miltonas norėjo parsivesti svečių, ir dar ką – Volį Veisą, iš visų žmonių.

Bet buvo būtina vakariene sužavėti *Volasą Raitą*. Šaldytuve atitirpstančios vištos krūtinėlės palauks kitos dienos. O netikras zuikis, net ir su bulvių apkepu, nebuvo tokia staigmena, kurią ji norėtų paruošti. Medė žinojo išradinę būdą išvirti jautienos troškinį, kuris patiko visiems; galbūt jis ir ne Džulijos Čaild šedevras, bet lėkštės visada likdavo švarios. Ir niekas nebūtų atspėję, kad pagrindiniai ingredientai – dvi skardinės „Campbell“ grybų sriubos su grietinėle ir keli dosnūs šlakai vyno. Paslaptis buvo pateikti troškinį su priedais, kurie bylojo apie eleganciją ir planavimą – džiūvėsiais iš kepyklėlės „Hutzel“ prekybos centre, kuriuos Medė ir laikė šaldiklyje kaip tik tokiai progai; Cezario salotomis be sūrio, kurias Miltonas supjaustys čia pat prie stalo, o paskui aplies užpilu tarsi „Marconi“ restorano padavėjas. Medė nusiųs Setą į Goldmano kepyklą paimti pyrago. Galų gale jam tai bus ir proga pasimokyti

vairuoti. Leis nusipirkti ir greitojo maisto, kokio tik norės. Be abejo, išsirinks *trefo*, bet Miltonas reikalavo laikytis košerinių taisyklių tik namuose.

Medė patikrino barą, bet jie visada buvo gausiai apsirūpinę. Prieš vakarienę išgers po du kokteilius – ak, ji sugalvos ką nors išradingo su riešutais, galbūt patieks pašteto su skrebučiais – per vakarienę liesis vynas, paskui – brendis ir konjakas. Medė neprisiminė, kad Volis daug gertų, bet nesikalbėjo su juo nuo tos vasaros, kai dar buvo septyniolikos. Tada niekas negėrė. Dabar gėrė visi Medės pažįstami.

Savaime suprantama, jis bus kitoks. Visi keičiasi, bet ypač spuoguoti paaugliai berniūkščiai. Sakoma, šį pasaulį valdo vyrai, bet niekada neišgirsi, kad jį valdytų *berniūkščiai*. Geriausiai Medė tai suprato, kai Setas perėjo į devintą klasę. Ji kartojo sūnui neprarasti kantrybės, kad jis stytbelės iki tėvo ūgio, kad jo veidas bus lygus ir dailus, ir jos pranašystės jau išsipildė.

Bet Medė nebūtų galėjusi to paties pasakyti Voliui. Vargšas mažasis Volis, kaip jis jos troško. Ji pasinaudojo tuo troškimu, kai buvo paranku. Bet taip jau merginos elgiasi, jos turi tik tokią jėgą. O ir ką jis bandė apgauti? Galėjo būti aukštesnis, be spuogų, sutramdęs nepaklusnius plaukus, bet visi šiaurės vakarų Baltimorėje žinojo, kad jis žydas. *Volasas Raitas!*

Ar Volis vis dar vedęs? Medė prisiminė žmoną, galbūt ir skyrybas. Žmona nebuvo žydė, tuo ji buvo gana tikra. Medė nusprendė išlaikyti pusiausvyrą prie stalo pakviesdama kitą porą, Rouzengrenus, kurie laidys susižavėjusius žvilgsnius, Medei būtų sunku apsimesti. Ji nesugebėtų žiūrėti į Volasą, nematydama Volio. Ar jam bus taip pat? Ar matys Medėje Švarc besislepiančią Medę Morgenštern? Ar naująją jos asmenybę laikys tobulesne? Nevyniokime žodžių į vatą, jaunystėje Medė buvo žavinga mer-

gina, bet baisiai, kone tragiškai naivi. Įžengusi į trečią dešimtį atsidavė kūdikio auginimui, rizikavo tapti senamadiška.

Trisdešimt septynerių ji turėjo geriausia iš abiejų pasaulių. Vaidrodyje regėjo žavią moterį, vis dar jaunatvišką, bet galinčią sau leisti gaminius, padedančius tokiai ir išlikti. Turėjo vieną sidabrinį plaukų sruogą, kurią nusprendė laikyti išskirtine, žavinga. Kitus žilus plaukus išraudavo.

Kai tą vakarą atidarė Voliui duris, buvo malonu regėti atvirą jo susižavėjimą.

– Jaunoji ledi, ar jūsų mama namie?

Tai ją suerzino. Akivaizdus meilikavimas, kokį pasitelktum kalbėdamas su paika močiute, pernelyg pasidažiusia veidą. Nejau Volis mano, kad jai reikia tokių pagyrų? Medė bandė paslėpti savo šaltumą, vaišindama pirmaisiais gėrimais ir užkandžiais.

– Taigi, – tarė Eleonora Rouzengren, užsivertusi pirmą aukštą viskio taurę, – tikrai buvote pažįstami Parko mokykloje?

Rouzengrenai, kaip ir Miltonas, mokėsi valstybinėje vidurinėje.

– Šiek tiek, – juokdamasi prisipažino Medė, tas juokas bylojo: „Tai buvo seniai, nekelkime kitiems žiovalio.“

– Aš buvau ją įsimylėjęs, – tarė Volis.

– Tikrai *ne*, – juokėsi išmušta iš vėžių, ir – vėl – nepamaloninta.

Medei atrodė, lyg iš jos šaipytųsi, lyg Volis ruoštųsi pokštui, kurio taikinys pasirodys besanti ji.

– Tikrai buvau. Nejau nepameni – lydėjau į išleistuvių vakarelį, kai tave pavadė – kuo jis buvo vardu?

Smalsus Miltono žvilgsnis.

– Ak, nepavedė, Voli. Atsiprašau, *Volasai*. Mes išsiskyrėme iki išleistuvių likus dviem savaitėm. Tikrai negalima sakyti, kad mane pavadė.

Jai visai nebūtų rūpėjusios išleistuvės, jei ne nauja suknelė. Ji kainavo 39,95 – tėvas būtų pakraupęs, jei po tiek maldavimų suknelė būtų nuėjusi šuniui ant uodegos.

Medė nutylėjo Voliui užstrigusį vardą. Alanas. Alanas Ders-tas jaunesnysis. Kai jie tik pradėjo susitikinėti, vardas skambėjo vos pakenčiamai žydiškai, kad patenkintų jos motiną. Jo tėvas *buvo* žydas, tarsi. Bet jį pamačiusi ponija Morgenštern neapsigavo. „Su juo neverta rimtai prasidėti“, – pasakė Medės mama, o mergina ir nesiginčijo. Ji jau mezgė rimtesnius santykius su kitu vyruku, kuris turėjo dar mažiau galimybių pelnyti mamos pritarimą.

– Gal pereikime į valgomąjį? – pasiūlė Medė, nors susirinkusieji dar tebuvo įpusėję kokteilius.

Volis – Volasas – buvo jauniausias iš penkių, sėdinčių prie stalo, bet buvo akivaizdžiai pratęs, kad žmonės klaustų jo nuomonės. Rouzengrenai ir nesidrovėjo, prie stalo pilte apipylė vyriškį klausimais. Kas varžysis dėl gubernatoriaus posto? Ką jis mano apie pastarąjį Baltimorės apygardos administratoriaus Egniu netaktą? Kokia iš tiesų buvo Čigonė Rouzė Li? (Ji neseniai buvo lankiusis Baltimorėje reklamuoti savo pačios sindikuotos pokalbių laidos.)

Kaip žmogus, pragyvenimui užsidirbantis kalbindamas pašnekovus, Volasas buvo ne itin linkęs klausinėti. Kai vyrai sakydavo savo nuomonę apie aktualius įvykius, jis klausydavosi kantriai, bet iš aukšto, o paskui jiems paprieštaraudavo. Medė stengėsi nukreipti pokalbį prie perskaityto romano „Namų sergėtojai“, jame buvo pateikiamos taiklios pastabos apie rasines problemas pietuose, bet Eleonora atsakė, kad nesugebėjo jo perskaityti, o vyrai nė nebuvo girdėję pavadinimo.

Na, bet Medė nusprendė, kad vakarienė praėjo sėkmingai. Miltonas džiaugėsi turėdamas garsų draugą; Rouzengrenai buvo

susižavėję Volasu. O jie, regis, jam taip pat visai patiko. Vėlai vakare, pritemdžius šviesas, kai žaižaruojantys cigarečių galai priminė lėtai svetainėje zujančius jonvabalius, jau gerokai išgėręs brendžio, Volasas tarė:

– Mede, neblogą susikūrei gyvenimą.

Neblogą? *Neblogą?*

– Įsivaizduok, – tęsė jis, – jei būtum baigusi su tuo vyruku. Derstu, štai jo vardas. Jis rašo reklaminius skelbimus. Reklamos vyras.

Medė atsakė, kad Alano Dersto nėra mačiusi nuo vidurinės laikų, ir tai buvo tiesa. Tada pridūrė, kad žinojo apie jo darbą iš Parko mokyklos alumnų biuletenio, tai nebuvo tiesa.

– Niekad negirdėjau, kad vidurinėje būtų liepsnojusi didelė meilė, – pasakė Miltonas.

– Nes ir neliepsnojo, – Medė atsakė aštriau, nei norėjo.

Vienuoliką vakaro jie jau išsiuntė visus namo, mojuodami ir tikindami, kad susitiks dar kartą. Miltonas virto lovon, parkirstas alkoholio ir jaudulio. Medė paprastai būtų palikusi pagrindinius valymo darbus savo penktadienio namų tvarkytojai. Nebuvo didelis nusikaltimas palikti nešvarius indus per naktį, jei tik perliejai juos vandeniu. Nors Teitė Morgenštern niekada nepalikdavo kriauklėje nė šakutės.

Bet Medė nusprendė dar neiti gulti ir apsitvarkyti.

Virtuvė buvo atnaujinta pernai. Pasibaigus remontui, Medė labai juo didžiavosi, baisiai džiaugėsi nauja įranga, bet džiaugsmas greitai išblėso. Dabar remontas atrodė paikas, net beprasmiškas. Kokia prasmė turėti naujausius įrenginius, visą dailią montuojamą techniką? Iš tiesų tai netaupė laiko, nors permodytos spintelės ir pagelbėjo laikyti du indų rinkinius.

Patiekus salotas, Volis nustebo supratęs, kad Švarcai palaiko

košerinį namų ūkį, bet tai buvo nuolaida Miltono auklėjimui. Du lėkščių servizai, niekada nemaišyti mėsos ir pieno gaminių, nevalgyti kiaulienos ir vėžiagyvių – nebuvo taip jau sunku ir padėjo išlaikyti Miltoną patenkintą. Aš nusipelniau jo atsidavimo, sakė sau Medė, muiluodama ir skalaudama krištolą, rankomis šluostydama gerąjį porcelianą.

Besisukdama eiti iš virtuvės, moteris alkūne užkabino ant džiovyklės stovinčią vyno taurę. Ši nulėkė ant žemės ir sudužo.

„Mes ir turime daužyti stiklą.“

„Ką čia kalbi?“

„Nesvarbu. Vis pamirštu, kad tu pagonė.“

Dėl sudaužytos taurės prireikė dar penkių minučių su semtuvėliu ir šluota, surankioti visas iki paskutinės šukes. Kai pagaliau baigė, jau buvo beveik dvi, bet Medei vis tiek buvo sunku užmigti. Jos mintys laktė nerimdamos, kartojo neatliktų ir pražiūrėtų darbų sąrašą. Čia, dabartyje, nieko nebuvo. Tai, ko nesugebėjo padaryti, liko dvidešimt metų praeityje, kai dar tik susipažino su Voliu – ir patyrė pirmąją meilę, apie kurią jos mama nieko nežarė. Ji prisiekė, kad bus – kas būtent? Kūrybingas, originalus vyrukas, kuriam visai nerūpės aplinkinių nuomonė. Ji – *jie* – gyvens Niujorke, Grinvič Vilidže. Jis pažadėjo. Išsiveš ją iš nuobodžios Baltimorės, jie gyvens aistringai, atsidavę menui ir nuotykiams.

Visus tuos metus Medė neįsileido jo į savo mintis. Dabar jis sugrįžo, it pranašas Elijas savo Pesacho vyno.

Medė užsnūdo mintyse beversdama savo įsivaizduojamą kalendarį, bandydama suskaičiuoti geriausią metų nutraukti savo santuoką. Jos gimtadienis bus kitą mėnesį. Gruodį? Ne, ne per šventes, kad ir kokia nesvarbi būtų Chanuka. Vasaris atrodė per toli, sausis buvo klišė, pasišaipymas iš Naujųjų metų pasižadė-

jimų. Lapkričio 30 dieną, nusprendė moteris. Ji išeis lapkričio 30-ąją, praėjus dvidešimčiai dienų po savo trisdešimt septinto gimtadienio.

„Mes ir turime daužyti stiklą.“

„Ką čia kalbi?“

„Nesvarbu.“

MOKYKLOS DRAUGAS

Spaudžiu savo naujo kadilako vairą, kalbu visą kelią nuo Medės namų įvažos iki savųjų, kad ir koks trumpas tas kelias būtų, lanku per Grinspringo aveniu, pro Parko mokyklą – mūsų *alma mater*, nors anomis dienomis mokykla ir buvo įsikūrusi kitoje vietoje, – tada į dešinę Folso gatve ir galų gale į įkalnę, į Vašingtono Kalną. Kalbuosi su savimi kaip treneris, nors niekada nežaidžiau jokioje komandoje. Nes nesugebėjau tapti vandens nešiotuju. „Susikaupk, Voli, susikaupk.“

Mintyse visada esu Volis. Visi gerbia Volasą Raitą, įskaitant mane patį. Nedrįščiau kalbėtis su juo taip, kaip kalbuosi su Voliu.

Mane ima siaubas, kad kirsiu vidurio liniją, kliudysiu kitą automobilį, gal dar blogiau. „*WOLD* laidų vedėjas Volasas Raitas buvo suimtas už netyčinę žmogžudystę automobiliu netoli savo namų šiaurės vakarų Baltimorėje.“

– Voli, – sakau sau, – žinių pranešėjas negali tapti pranešimo antrašte. Susikaupk.

Būti sustabdytam policininko būtų kone taip pat blogai. „WORLD laidų vedėjas suimtas už vairavimą išgėrus.“ Žinia vien todėl, kad yra apie žinių pranešėją. Kam netenka kartkartėm vairuoti šiek tiek išgėrus? Bet policininkas galbūt leistų man toliau važiuoti, galbūt net paprašytų autografo.

Kur Medė išmoko taip gerti? Matyt, kaip sakoma tame sename juokelyje apie Karnegio salę, „mokytis, mokytis ir dar kartą mokytis“. Taip ir neturėjau galimybės išsiugdyti įpročio gerti kokteilius, nes retai kada grįžtu prieš aštuonias, darbe turiu būti kitą dieną prieš devynias, į eterį išeinu vidurdienį. Tokia rutina nepalanki alkoholiui. Arba santuokai.

Vidurnaktį Vašingtono Kalno rajone yra labai tamsu, visiškai tylu. Nejau anksčiau niekada to nepastebėjau? Vienintelis garsas – po padangomis šnarantys rudens lapai. Kai pagaliau įsuku į Pietų gatvę, atrodo protingiau pastatyti automobilį prie kelkraščio, nebandyti įsukti į įvažą, tuo labiau garažą.

Kodėl taip užsisėdėjau? Pokalbis tikrai nebuvo audrinantis vaizduotę. „Nes ne kiekvieną dieną gauni progą parodyti savo pirmajai meilei, kokią padarė klaidą.“

Jei šiandien ryte būtumėte manęs paklausę, – o žmonės manęs klausia įvairiausių dalykų, nustebtumėte, koks esu pranašas, – būčiau visiškai nuoširdžiai atsakęs, kad niekada negalvojau apie Medę Morgenštern.

Bet vos pamačiau ją ant namų slenksčio, supratau, kad Medė visada mane lydėjo, mano vieno žmogaus auditorija. Ji stebėdavo mane nuo pirmadienio iki penktadienio, kai stovėdavau

* Tradicinis Niujorko pokštas apie visame pasaulyje garsią Karnegio koncertų salę: smuiku nešinas muzikantas, paklaustas, kaip patekti (rasti kelią) į Karnegio koncertų salę, neva atsakė: „Mokytis, mokytis ir dar kartą mokytis.“ (Čia ir toliau – *vert. past.*)

priešais kameras nuo vidurdienio iki dvylikos trisdešimt, per vidurdienio žinių laidą. Trečiadienio vakarais, kai vedžiau „Valandėlę su Raitu“. Kai tik man nusišypsodavo laimė pakeisti Harvį Patersoną, kurio darbą vieną dieną perimsiu. Ta Medė kažkaip sugebėjo vienu metu būti ir septyniolikmetė mergaitė, ir priemiesčio ponija, sėdinti namuose su puodeliu kavos, baigusi ryto ruošos darbus, žiūrinti 6 kanalą ir mąstanti: „Galėjau būti ponija Volas Rait, jei būčiau teisingai sužaidusi savo korta.“

Ji stebi mane, net kai išsidažau kaip klounas ir vaidinu Donadijų, liūdną, nebylų pajodžargą, netikėtai padėjusį man patekti į „WORLD-TV“.

Dirbau radijuje, buvau vertinamas už savo balsą, bet manęs dar nelaikė pasirengusiu kamerai. Donadijaus vaidmuo man uždirbo papildomus 25 dolerius per savaitę. Vienintelė sąlyga – negalėjau niekam sakyti ir daugiau nei mielai laikiausi to pažado.

Vieną šeštadienį, man besivalant makiažą, per radiją pasigirdo pranešimas, kad nušautas policininkas. Aš buvau vienintelis laisvas pranešėjas. Per tuos keturiolika mėnesių, kuriuos vaidinau Donadijų, ūgtelėjau, plaukai išsitiesino, veidas netikėtai pašvarėjo. Galbūt ėmęs dažytis klounu, pradėjau atidžiau valytis veidą? Kad ir kaip ten būtų, mano veidas ir kūnas pagaliau atitiko mano griausmingą baritoną. Nuvykau į įvykio vietą, surinkau faktus, ir gimė žvaigždė. Ne Medė, ne tas asilas, su kuriuo ji susitikinėjo vidurinėje mokykloje, ne jos tobulai malonus vyras teisininkas. Aš, Volis Veisas. Aš esu žvaigždė.

Mes susitikome – kad ir kaip tai būtų netikėta – mokyklos radijo mėgėjų klube. Greitai supratome, kad abu nuoširdžiai žavimės Edvardu R. Marou, kurio per karą skaityti pranešimai iš Londono mums padarė didžiulį įspūdį. Iki tol nebuvo sutikęs kitos merginos, kuri būtų norėjusi kalbėtis apie Marou ir žurna-

listiką, tuo labiau dailios. Ji buvo it pirmasis didis tave prikaustęs meno kūrinys, tas romanas, kuris pasilieka širdyje visą likusį gyvenimą, net jei vėliau ir perskaitai daug geresnių. Vos įstengiau nespoksoti į ją išsiziojęs.

Medė radijo mėgėjų klube pasirodė tik vieną kartą; ji pamane, kad tai yra radijo *laidų* klubas, skirtas žmonėms, besidominantiems laidų rašymu ir pasirodymais, ne klasė, pilna nevykėlių, mėgstančių knebinėtis prie technikos. Ji perėjo į mokyklos laikraštį, greitai gavo savo skiltį ir ėmė trainiotis su guvia, gojiška liaudimi, įskaitant Alaną Derstą. Aišku, Medė Morgenštern negalėjo į jį žiūrėti rimtai, bet jos tėvai buvo gana sumanūs, kad nespriešintų vidurinės mokyklos romanui. Girdėjau, kad jie net pakvietė Dersto tėvus į savo namus šabui. Jo mama buvo žymi dailininkė, tapė didžiulius abstrakčius paveikslus, juos eksponavo muziejuose, o tėvas buvo neprastas portretų tapytojas, specializavosi tapyti turtingas Baltimorės damas.

Alanas metė Medę prieš pat išleistuves. Radau ją verkiančią tuščioje klasėje. Buvo garbė, kad ji man išsipasakojo. Pasiūliau eiti į šokius su manim.

– Kas galėtų būti didesnis įžeidimas? – paklausiau, tapšnodamas per nugarą aukštyn žemyn, kone kaip riaugčiojančiam vaikui. Ranka, regis, brūkštelėjo per liemenėlės sagtį, tai buvo erotiškiausias mano iki tol patirtas pojūtis.

Buvo kone skausminga, kad Medė akimoku priėmė mano pasiūlymą.

Nupirkau jai puokštelę riešui su pačia brangiausia orchidėja, kokią tik radau Baltimorėje. Ji atliko savo vaidmenį, nekreipė dėmesio į Alaną, kuris atėjo vienas, ir juokėsi iš mano pokštų, tarsi būčiau humoristas Džekas Benis. Vienu metu Alanas priėjo prie jos ir pakvietė pašokti „kaip senais laikais“. Medė pakreipė

galvą į šoną, lyg bandytų prisiminti, kokie seni laikai juos siejo, o tada atsakė: „Ne, ne, esu labai laiminga leisdama vakarą su savo *kavaliieriumi*.“

Nusivedžiau ją iki pat plaukų galiukų jausdamasis kaip jaunas Fredas Asteras. Jei geriau pagalvotumėt, Asteras niekada nebuvo dailus įprastu požiūriu. Jis niekada nebuvo aukščiausias vyrukas kambaryje, nebuvo atletas. Bet jis buvo Asteras.

Po šokių vežant ją namo, Medė prisilinko per mano tėvo biuiko sėdynę ir padėjo galvą man ant peties. Ji prisipažino man, kad nori rašyti, išties rašyti – eiles ir romanus, o toks prisipažinimas jaudino kone labiau nei visiškai tikras bučinyš prie pagrindinių jos namų durų. Grįžęs į automobilį, radau iš juostelės iškritusį žiedą. Galbūt jis kvėpėjo taip, kaip kvėpia visos orchidėjos, bet aš užuodžiau išskirtinį Medės aromatą, tokį pat unikalų kaip ir jos balsas, palyginti švelnus ir sodrus paauglei. Medė niekada nespiegė, nebuvo iš tų merginų, kurios klykauja dėl muzikos dievukų. Ji buvo ori, karališka mergina, kuri Puri-mo spektaklyje visada vaidindavo karalienę Esterą.

Paskambinau jai po trijų dienų pakviesti į kiną, į tikrą pasimatymą, apskaičiavęs, kad trys dienos deramas laiko tarpas. Ne pernelyg nekantrus, ne per daug abejingas. Labai asteriška.

Ji atsiliepė sutrikusi, kalbėjo mandagiai.

– Voli, tu esi malonus berniukas, kad manim rūpiniesi, – pasakė. – Bet ačiū, nereikia.

Po metų ji susižadėjo su Miltonu Švarcu, stambiu, plaukuotu ir vyresniu, dvidešimt dvejų, – jai buvo aštuoniolika, – jau įveikiusiu pirmuosius Teisės fakulteto metus. Nuėjau į jų vestuves. Atrodė, lyg stebėčiau Alisą Fei pabėgant su King Kongu.

Beveik dvidešimt metų daugiau negalvojau apie Miltoną Švarcą, iki susitikau jį naujų teniso kortų persirengimo kamba-

ryje, vienintelėje sporto salėje, kur man buvo patogu sportuoti prieš darbą, nes buvo netoli Televizijos Kalvos. Buvome vienas kito verti varžovai vienas prieš vieną, o Miltonui akivaizdžiai buvo smagu turėti garsų draugą. Tebuvo laiko klausimas, kada pakvies mane pavakarieniauti pas save į namus.

– Nieko prašmatnaus, – paaiškino. – Tik žmona, galbūt mūsų kaimynai, ir tu gali atsivesti, ką nori.

Mudu su Betina išsiskyrėme jau beveik prieš dvejus metus, ir nors vaikštau į pasimatymus, nieko rimta. Nusprendžiau eiti vienas, kaip Alanas į išleistuves. Miltonas žinojo, kad lankiau tą pačią vidurinę mokyklą kaip ponias Švarc, bet sakė, kad jo žmona niekada apie mane neužsiminė. Užuoat jautėsis demoralizuotas, kad Medė nesigyrė apie mūsų pažintį, palaikiau tai komplimentu. Jei ji neminėjo savo vyrui, kad pažinojo Baltimorės Vidurdienio Rūką, matyt, taip elgėsi *todėl*, kad kartkartėmis pafantazuodavo, įsivaizduodavo, kas būtų, jeigu būtų. Sėdėdama prie virtuvės stalo, gerdama kavą, pirštuose laikydama smilks-tančią cigaretę, iš naujo patirdavo tą išleistuvių vakarą ir vėl girdėdavo mano skambutį po trijų dienų, rovēsi plaukus, kad nesutiko. Tamsūs jos plaukai pražilę anksčiau laiko, smėlio laik-rodžio figūra papilnėjusi ir putli. Pasirodė, nė viena šių fantazijų nepasitvirtino, bet taip ją įsivaizdavau.

Nustebau pamatęs, kad jų namai yra košeriniai. Nesistengiau atsiriboti nuo judaizmo, bet tokia televizijos asmenybė kaip aš turi palaikyti ryšį su savo žiūrovais, o mano žiūrovai daugiausia krikščionys. Tokia jau kaina būti orakulu. Vis dėlto yra ortodok-sų ir jie yra *ortodoksai*, ir sprendimas nemaišyti mėsos ir pieno gaminių buvo vienintelė nuolaida judaizmui, kurią pastebėjau Švarcų namuose. Mane šiek tiek sutrikdė jų kalbos apie besikei-čiančius rajonus pietuose, apie religingesnius žydus, gyvenan-

čius palei Aukštumų Parko aveniu, prieš kuriuos jie akivaizdžiai jautėsi pranašesni. Jei klaustumėte manęs, nėra nieko antisemitiškesnio nei vidurinės klasės žydai.

Bet neskyrėme daug laiko kalboms apie judaizmą. Aptarėme politiką, Švarcai ir jų svečiai klausėsi mano nuomonės, kaip paprastai žmonės daro. Pasijuokėme iš nesenos Spiro Egniu klaidos, kalbos Getisberge, kai jis akivaizdžiai susipainiojo, kuri pusė nugalėjo tame mūšio lauke. Po vakarienės visi jautėsi sušilę ir pažįstami. Maniau, yra saugu prisiminti išleistuves – ir Medės atsisakymą eiti su manim į kitą pasimatymą.

O ji tai paneigė. Tvirtai pareiškė, kad aš jai nė nepaskambinau.

Taip, sutiko ji, mes nuėjome į išleistuves, bet buvo įsitikinusi, kad daugiau jai neskambinau, nors buvau tikras, jog skambinau.

– Nes aišku, kad būčiau su tavim ėjusi! – pridūrė kaip argumentą, kodėl jos prisiminimai tikslesni už manusius. Bet pasakui nesusilaikė nesumenkinusi savo žodžių: – Bent jau iš mandagumo.

Vis dėlto į šią temą reagavo neadekvačiai stipriai. Nebuvo priežasties taip pykti.

Saugiai pasiekęs savo duris, du ar tris kartus išmetu raktus, kol pavyksta svyruojant įeiti į namus, tebesuku galvą dėl Medės priešiškumo. Ar pyko matydama, kad permatau ją kiaurai? Galbūt mano vardas gojiškas, bet širdyje tebebuvo žydukas, o Švarcai su savo dviem indų servizais buvo dirbtiniai. Viskas jų namuose tik dėl vaizdo.

Nuo tada, kai išsikraustė Betina, mano namuose buvo labai tylu – ir baisiai dulkėta. Maniau, kad ji kovos bandydama juos išsaugoti. Šešerius mūsų kartu praleistus metus namai buvo pagrindinis jos veiklos objektas. Bet į pabaigą Betina nebenorėjo

turėti nieko bendra nei su jais, nei su manim. Neturėjome vaikų. Vis dar nesuprantu, kaip dėl to jaučiuosi. Vaikas būtų džiaugęsis turėdamas tėtį Donadijų.

Nors jaučiuosi išsekęs ir man pinasi kojos, einu į savo „kabinetą“, kurį Betina man įrengė pirmaisiais viltingais mūsų santuokos metais. Jis pilnas odos ir raudonmedžio, papuoštas anglišku lenktyninių žirgų nuotraukomis, kurios kelia man gėdą, nors netoliese esantis Pimliko hipodromas kaip ir pateisina tokią atmosferą. Betina knygas išdėliojo siekdama vaizdinės estetikos, ir tai varo mane iš proto, bet pagaliau randu tą, kurios ieškojau: savo seną, nutrintą „Triumfo arkos“ egzempliorių, kuris buvo užkeltas į viršutinę lentyną su kitomis knygomis minkštais viršeliais. Kai perskaičiau ją pirmą kartą, užsimaniau rašyti, norėjau sukelti kitiems žmonėms tokius pat pojūčius, kokius romanai kėlė man. Bet tik skaitau jiems naujienų antraštes ir orus, kartkartėmis kilsteliu antakį kalbindamas kokią garsenybę.

O štai ir ji, tarp 242 ir 243 puslapių, Medės orchidėja, ruda ir trapi.

Savaime suprantama, gėlė nieko neįrodo; sutarėme, kad į išleistuves eisime kartu. Bet man tai yra akivaizdus, nepaneigiamas įrodymas – tačiau ką jis įrodo? Kad viskas nutiko, kaip sakiau. Kodėl ji tai neigė? Mano pasakojimas bylojo apie jos jėgą, apie jos jaunystės šlovę.

Kad ir kaip ten būtų, gerai, kad iš mūsų pasimatymo nieko neišėjo. Man trisdešimt penkeri, tebesu jaunas, mano gyvenimas pilnas galimybių. Galbūt dabar kalbinu antrarūšes žvaigždes, bet vieną dieną kalbėsiuosi su prezidentais ir karaliais, galbūt dirbsiu viename iš didžiųjų kanalų. O Medės Švarc, bebaigiančios ketvirtą dešimtį, nebelaukia niekas.

– Visi turi paslapčių.
– Taip, visi. Bet jūs turite vieną paslaptį, kuri jums ke-
lia nerimą. Ji yra it mažytis į batą įkritęs akmenukas, bet
vis tiek einate nesustodama. Tereikia sustoti jį išsikratyti,
ir pasijusite geriau. Bet nenorite to daryti. Kažin, kodėl?

Mark Coggins nuotr.

LAURA LIPPMAN (Lora Lipman) – viena garsiausių
šiuolaikinių detektyvų ir trilerių autorių. Jos knygos
susišlavė visus svarbiausius šios srities apdovanoji-
mus, įskaitant Edgardo Allano Poe premiją ir Anthony
premiją, jos išverstos į daugiau nei 20 kalbų. L. Lipp-
man – buvusi *Baltimore Sun* žurnalistė, bendradarbia-
vusi su *New York Times*, *Wall Street Journal*, *Washington
Post*, *The Oprah Magazine* ir kitais leidiniais. Šiuo metu
autorė su šeima gyvena gimtojoje Baltimorėje, kur ir
vyksta romano „Moteris ežere“ veiksmas.

1966 metai. Baltimorė – miestas, kupinas paslapčių, apie kurias žino
visi, išskyrus Medę Švarc. Visai neseniai ji buvo laimingai ištekėjusi
namų šeimininkė, o dabar – skyrybas išgyvenanti moteris, bandanti
grįžti prie savo jaunystės laikų aistros – žurnalistikos. Medė turi pro-
fesinių ambicijų, ji nori būti svarbi, nori palikti savo žymę apsnūdusiam
mieste, kur apgaulingos ramybės dėlei visi meluoja vieni kitiems.
Todėl ji entuziastingai imasi padėti Baltimorės policijai rasti nužudytą
mergaitę, o tai savo ruožtu atveda ją į miesto laikraščio redakciją. Ir
Medei pasitaiko nepaprasta proga susikurti vardą: miesto parko ežere
randamas moters kūnas. Tai bus jos, ir tik jos, kaip žurnalistės, istorija.

Kleo Šervud buvo jauna tamsiaodė mergina, mėgusi tiesiog gerai
leisti laiką. Kai ji dingo, niekas jos nepasigedo, kai ji mirė, niekam ji
nerūpėjo – išskyrus Medę. Ji trokšta išsiaiškinti viską apie Kleo gy-
venimą ir mirtį. Tačiau Kleo, net ir mirusi, negali pakęsti, kai kas nors
knaisiojasi po jos reikalus...

Medės tyrimas nuves ją ten, kur ji nė negali įsivaizduoti.
Kai kurias paslaptis geriau palikti ežero dugne.

ISBN 978-609-466-487-8

Pirkite internetu
www.tytoalba.lt